

укладенні трудового договору про роботу в районах з особливими природними географічними і геологічними умовами та умовами підвищеного ризику для здоров'я; 3) при укладенні контракту; 4) у випадках, коли працівник наполягає на укладенні трудового договору у письмовій формі; 5) при укладенні трудового договору з неповнолітнім; 6) при укладенні трудового договору з фізичною особою; 7) в інших випадках, передбачених законодавством України [1]. КЗпП України не встановлює процедуру оформлення трудового договору у письмовій формі. Водночас укладення трудового договору у письмовій формі означає, що його сторони фіксують умови в окремому документі (договорі), що підписується кожною із сторін, як правило, у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу та передаються їм на зберігання (по одному примірнику) [2].

Як зазначають С.М. Прилипко й О.М. Ярошенко, перевага письмової форми полягає в тому, що всі умови трудового договору фіксуються в єдиному акті, обов'язковому для сторін. Письмова форма трудового договору підвищує рівень гарантій сторін щодо реалізації його положень [5, с. 310].

Отже, виходячи з аналізу опрацьованих доктринальних джерел та чинного трудового законодавства в сфері укладення трудового договору, можна зробити висновок, що факт укладення трудового договору виступає юридичним фактом, а саме підставою виникнення трудових правовідносин незалежно від форми трудового договору, яка в різній мірі гарантує права та обов'язки сторін. При цьому важливо розмежовувати момент укладення трудового договору і момент виникнення трудових відносин. Трудові відносини виникають із встановленого у трудовому договорі дня початку роботи, а трудовий договір виникає з моменту досягнення згоди щодо його умов між сторонами.

Бібліографічні посилання:

1. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (за станом на 23.01.2016) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – Дод. до № 50.
2. Процевський В. О. Трудове право України [текст]: навч. посіб. / В. О. Процевський. – Х.: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2006. – 264 с
3. Трудовий кодекс України: проект № 1658 (доопрацьований) від 20.05.2015 // [Електронний ресурс] / Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221.
4. Коваленко О. О. Свобода волі працівника і роботодавця та її вплив на укладання, зміну та припинення трудового договору / О. О. Коваленко. – Х.: ХНАДУ, 2015. – 348 с.
5. Прилипко С. М. Трудове право України: підручник / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. – 4-те вид., перероб. і доп. – Х.: Вид-во «ФІНН», 2011. – 800 с.

Казакова Любов Амангельдійвна,

студентка 1 курсу гр. ЮД-843

юридичного факультету

Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ

Годенко-Наконечна Олена Петрівна,

доктор філософії, доцент кафедри соціально-

гуманітарних дисциплін, Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ

ПРОБЛЕМА ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКИХ ПРАВ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

На сьогодні однією з головних проблем, яка потребує постійної уваги, є не лише питання встановлення авторства, убезпечення від привласнення авторських прав, а й поширення серед правовласників інформації щодо можливості їх дій при порушенні авторських прав, зокрема в мережі Інтернет.

Метою роботи є виявлення проблемних питань в українському законодавстві, що виникають у процесі реалізації авторського права при використанні Інтернету.

Інтелектуальна власність – це категорія власності, яка охоплює нематеріальні творіння людського інтелекту: відкриття, винаходи, товарні знаки та інші символи, реклама, художні твори

(музика, література, кіно та ін.), комп'ютерні програми тощо. У наш час загострюється проблема незаконного поширення таких об'єктів авторського права на сайтах мережі Інтернет.

Сучасне право є дуже складним за своєю структурою. Сучасні законодавчі акти неминуче містять численні винятки та винятки з винятків, тому вкрай важливо, щоб усі вони утворювали струнку систему норм.

У сфері авторського права Законодавство України становлять закони, кодекси, Конституція України та інші нормативно-правові акти, також міжнародні договори. Україною прийнято понад півсотні законів і підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері інтелектуальної власності, а також ратифіковано 19 міжнародних договорів, угод і конвенцій, зокрема таких найважливіших у цій сфері, як Паризька конвенція про охорону промислової власності та Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів, також низка договорів, які торкаються питань інтелектуальної власності, як-от: угода про торговельні відносини з США та договір про партнерство і співробітництво з Європейським Союзом.

Зокрема Конституція України [1] гарантує свободу літературної, художньої, наукової й технічної творчості (ст. 54), а також право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності(ст.41). Спеціальні Закони – це «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України. 1994. №13. С.64);«Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» (Відомості Верховної Ради. 2000. №24.С.183) [2] та ін.

Однак, наявність законодавчої бази, на жаль, не вирішує проблеми порушення прав інтелектуальної власності. Піратство у сфері авторських і патентних прав в Україні торкнулося такої сфери суспільного життя, як безкоштовне поширення в мережі Інтернет об'єктів авторського права без відповідних дозволів правовласників.

Слід зазначити наявність наступних проблем, що виникають у процесі реалізації авторського права в Україні:

- невідповідність до Закону «Про авторське право та суміжні права» щодо розміщення твору на сайті за письмовим погодженням з автором;
- механізм залучення до відповідальності провайдерів щодо розміщеної ними на відповідних сайтах сумнівної інформації потребує більш конкретної визначеності та доопрацювання;
- неможливість відстежити в цифровій мережі використання та поширення об'єктів інтелектуальної власності при створенні продуктів мультимедіа;
- електронна мережа надає можливість усім користувачам у будь-який час копіювати твори електронного формату без будь-яких перешкод.

Для вирішення подібних проблем захисту авторського права варто звернутися до досвіду інших країн, що надасть можливість використати найбільш ефективні та дієві інструменти. Детальний розгляд законодавства різних держав показує, що в них проблема відповідальності провайдерів вирішується по-різному. Так, у Китаї та країнах Близького Сходу провайдер несе відповідальність за всі дії користувачів незалежно від наявності в нього як у суб'єкта права знання про скоєні дії. В Європі провайдер не несе відповідальності за користувачів у тому випадку, якщо виконує певні умови, пов'язані з характером надання послуг і взаємодією із суб'єктами інформаційного обміну та особами, чії права порушуються діями користувачів. У Європейській директиві з електронної комерції від 28 лютого 2000 року (розділ 4, с. 12-15) найбільш детально опрацьовано рішення проблеми зазначеного виду юридичної відповідальності [3, с. 8].

Загальні тенденції розвитку правового регулювання в галузі авторського права особливо помітні на прикладі Директиви ЄС «Про гармонізацію деяких аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві», що закладає основи для створення загальної й гнучкої правової системи, що сприяє розвитку інформаційного суспільства і нового ринку товарів і послуг [4].

Для України дана Директива представляє особливий інтерес як в силу «близькості» вітчизняного законодавства до європейських правових конструкцій, так і у зв'язку із зобов'язаннями по досягненню рівня охорони авторських і суміжних прав. У Директиві успішно вирішене питання про те, чи охоплюються правом на відтворення так звані «ефемерні відтворення», пов'язані з функціонуванням систем передачі сигналів, зокрема, в цифрових інтерактивних мережах. Замість умов використання, на які зазвичай посилаються представники американської юридичної школи, запропонований набагато більш вдалий варіант: право на відтворення не поширюється на дії по відтворенню, якщо вони є необхідною частиною технологічного процесу, є «проміжними» (пов'язаними з

досягненням іншої правомірною мети) і «не мають ніякого незалежного економічного значення» (пункт 1 статті 5 Директиви) [5].

На особливу увагу заслуговує пункт, який міститься в статті 8 Директиви, а саме положення про обов'язок держав – членів Європейського Союзу забезпечити можливість застосування ефективних судових заборон і санкцій не тільки проти самих порушників, а й проти «посередників, чії послуги використовуються третіми особами для порушення авторських або суміжних прав» [4]. Причому, в даному випадку мова йде не тільки про «провайдерів доступу», що забезпечують послуги зв'язку для користувачів Інтернету, а й про будь-які інші підприємства, які грають роль посередників при відтворенні й розповсюдженні захищених авторським правом об'єктів (заводи, що виготовляють компакт-диски, передавальні телевізійній радіоцентри, підприємства поліграфічної промисловості і т.п.).

Таким чином, на міжнародному рівні закладається правовий фундамент як для запобігання та припинення правопорушень, так і для конструктивного співробітництва всіх зацікавлених у цьому осіб. Подальший розвиток ці положення повинні отримати в національних законодавствах.

Досвід інших країн та детальний розгляд законодавчої бази України, підводить до висновку, що українське законодавство ще потребує удосконалення у наступних напрямках:

1. Підключення до законодавчого процесу зацікавлених громадських об'єднань та організацій для подальшого розгляду та вдосконалення законодавства.

2. Приведення законів України, а саме Закону «Про авторське право і суміжні права» у нормативно визначене положення відносно до міжнародних угод та внесення відповідних змін у підзаконні акти.

3. Введення у навчальних закладах програм з вивчення теорії і практики інтелектуальної власності.

4. Створення системи, що забезпечує відсутність спотворення конкуренції на внутрішньому ринку.

Отже, як висновок зауважимо, що існує нагальна потреба у вдосконаленні правової бази для цивілізованого функціонування інформаційно-розвинутого суспільства, зокрема у сфері порушення авторських прав у мережі Інтернет, та потреба в приведенні вітчизняного законодавства з авторського права у відповідність до законів Європейського Союзу.

Бібліографічні посилання:

1. Конституція України. К., 1996.
2. Коцюба О. Авторське право в системі права України: загальні положення / Теорія і практика управління. 2005. № 8. С. 12-13.
3. Веремко В. Європейські правила на українському «інтелектуальному» ринку / Контракти. 2003. № 28. С. 8-9.
4. Подшибіхін Л.І., Леонт'єв К.Б., Бузова Н.В. Європейський досвід вдосконалення законодавства про авторське право в епоху становлення «Інформаційного суспільства» [електронний ресурс] / Hrreader. 2005. Режим доступу: <http://www.hr-portal.ru/node/21690>
5. Винницька Г.Б., Романюк О.І. Проблеми реалізації авторського права в Україні [електронний ресурс] / Hrreader. 2005. Режим доступу: <http://www.hr-portal.ru/node/21690>